

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování

Bakalářská práce

Autor: Jan Beran

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Speciální pedagogika

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

České Budějovice, červen 2013

Univerzity of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Education and Psychology

Behaviour Modelling System children Allkampf-Jitsu against delinquency

Bachelor Thesis

Author: Jan Beran

Study programme: Specialization in Pedagogy

Field of Study: Special Education

Supervisor: Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

České Budějovice, June 2013

Název bakalářské práce: Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování

Pracoviště: Katedra pedagogiky a psychologie, Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2013

Abstrakt:

Bakalářská práce se zabývá problematikou modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování. Volný čas je významnou oblastí života a výchovy dětí a mládeže. Hlavní funkce volného času je odpočinek, zábava a rozvoj osobnosti. Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na vymezení pojmu volného času, jeho působení na vývoj dítěte, tedy jeho výchovné zhodnocení. Další součástí teoretické části je představení bojového umění Allkampf-Jitsu od historie po současnost, se zaměřením na mikroregion České Budějovice. Závěr teoretické části je vyhrazen pro vymezení pojmu delikvence, faktory delikvence, pojmu kriminalita a její prevence. Výzkumná část práce zjišťuje pomocí dotazníkového šetření mezi laickou veřejností názory k volnému času dětí, k delikventnímu chování, k faktorům delikvence a k bojovému umění. Dotazníkové šetření bylo vyhodnoceno a následně zpracováno v grafické části práce. Součástí diplomové práce je vypracování a zrealizování projektu s využitím bojového umění Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování u dětí školního věku.

Klíčová slova: volný čas, volnočasové aktivity, bojové umění Allkampf-Jitsu, delikventní chování, faktory delikvence, kriminalita, prevence

Title of the thesis: Behaviour Modelling System, children Allkampf-Jitsu, against delinquency

Workplace: Department of Education and Psychology, Faculty of Education, University of South Bohemia in České Budějovice

Supervisor: Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

The year of thesis defence: 2013

Abstract:

The main topic of the thesis are the problems of modeling the children's behavior by the system of Allkampf-Jitsu against delinquent behavior. Free time is an important part of life and education of children and youth. The main function of leisure time is relaxation, fun and personal development. The theoretical part of the thesis is focused on the definition of free time, his influence on child's development and its educational evaluation. Next part of this chapter is the introduction of martial arts Allkampf-Jitsu from the history to the present, focusing on the micro-region of Czech Budejovice. The conclusion of the theoretical part gives a definition of delinquency, delinquency factors, the concept of crime and its prevention. The research part of the thesis investigates and shows, with help of the questionnaire, the popular opinion and attitude towards children's free time, delinquent behavior, the factors of delinquency and martial arts. The results of this research were evaluated and graphically presented. The important part of thesis is the development and realization of the project using martial arts Allkampf-Jitsu against delinquent behavior for the school-aged children.

Key words: free time, free time activities, martial arts Allkampf-Jitsu, delinquent behavior, factors of delinquency, crime prevention.

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma „Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování“ jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, červen 2013

.....
Jan Beran

Poděkování:

Děkuji tímto vedoucí práce, Mgr. Miroslavu Procházkovi, Ph.D., za čas a praktické připomínky, které věnovala mé bakalářské práci. Dále bych rád poděkoval SKP České Budějovice za umožnění realizace mého projektu. Současně děkuji své rodině a svým blízkým za psychickou a materiální podporu.

OBSAH

1	ÚVOD.....	8
2	TEORETICKÁ ČÁST	10
2.1	Delikvence.....	10
2.1.1	Faktory delikvence	10
2.1.2	Rodina	10
2.1.3	Škola.....	11
2.1.4	Skupiny, subkultury a hnutí mládeže	11
2.1.5	Volný čas.....	12
2.1.6	Kriminalita	13
2.2	Volný čas dětí.....	15
2.2.1	Vymezení pojmu volný čas	16
2.2.2	Historie pedagogiky volného času	16
2.2.3	Pojem věda o volném čase a pedagogika volného času	17
2.3	Úpolové disciplíny	20
2.3.1	Historie a současnost Allkampf-Jitsu ve světě.....	21
2.3.2	Historie a současnost Allkampf-Jitsu v Českých Budějovicích.....	23
2.3.3	Základní kameny Allkampf-Jitsu a znaky.....	24
3	METODOLOGIE	27
3.1	Cíle práce.....	27
3.2	Úkoly práce	27
3.3	Výzkumné předpoklady	27
4	METODIKA	29
4.1	Použité metody	29
4.2	Charakteristika výzkumného souboru a organizace.....	29
5	VÝSLEDKY	31
5.1	Sémantický diferenciál	31
5.2	Analýza projektu	42
5.2.1	Základní informace o projektu	42
5.2.2	Harmonogram projektu	42
5.2.3	Organizační zabezpečení projektu	43
5.2.4	Vyhodnocení projektu	43
5.2.5	Polostandardizovaný rozhovor.....	44
6	DISKUZE	46
7	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ	49
8	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	50
9	PŘÍLOHY	53

1 ÚVOD

Denně se setkáváme s tématem kriminalita, s její vzrůstající tendencí i vzrůstající brutalitou. Média, od brzkého rána vysílají pořady s prvky násilí. Pro děti vysílají kreslené seriály, kde hlavní hrdinové bojují mezi sebou či s jinými silami. Vzápětí přijdou na řadu seriály pro dospělé, kde je také hlavním scénářem násilí. Otázkou je, zda jsou tyto seriály, pořady, filmy vhodné pro naši dětskou populaci. Rodiče by měli pro své děti zhodnotit vhodný typ volnočasových aktivit. Avšak dnešní životní tempo, má dopad na časovou vytíženost rodičů, potažmo na dostatek času, trávit se svými dětmi plnohodnotně volný čas. Pokud se zamyslíme nad tím, zda měli v minulosti rodiče dostatek času na své děti, není pochyb, že byli také velmi pracovně vytíženi, a přitom měli jejich děti zcela odlišný žebříček hodnot, jiný pohled na autoritu a společenské normy. Kdo tedy ovlivňuje chování našich dětí? Vyspělá technika, média, škola, party, volnočasové aktivity, bezpochyby finanční situace v rodině a ekonomika v zemi. Jestliže zúžíme okruh faktorů, ovlivňující chování v naší společnosti, na volnočasové aktivity, jaké jsou tedy vhodné pro správný vývoj chování našich dětí? Faktem je, že naše mladá generace, bude určovat směr vývoje chování naší společnosti.

Při výběru rodičů, jaký druh volnočasové aktivity je vhodný pro další vývoj jejich dětí, se jim nabízí pestrá škála volnočasových aktivit, ze kterých mohou vybírat dle libovlnosti i samotné děti. Jejich volba je jistě ovlivněna tím, jaké koníčky pěstují v jejich rodině. Finanční situace v rodině, také do jisté míry ovlivňuje jejich volbu. Pokud zvažují bojové umění, co od tohoto druhu sportu mohou očekávat? Setkal jsem se i s názorem laické veřejnosti, že bojové umění představuje pouze boj podporující agresivní chování. Potom mají rodiče jistě opodstatněné obavy, zda je to vhodně zvolená volnočasová aktivita pro jejich děti. Z vlastního pohledu se domnívám, že bojové umění kladně ovlivňuje chování dětí, což je způsobeno tím, že se bojovému umění, konkrétně Allkampf-Jitsu, aktivně věnuji již několik let.

Při volbě tématu mé bakalářská práce, která se zabývá problematikou modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování, jsem byl zároveň ovlivněn mou profesí, ve které se denně setkávám s delikventním jednáním, počínaje u dětí až po dospělé. V bakalářské práci bych chtěl poukázat na prevenci proti delikventnímu chování v rámci zvolené volnočasové aktivity Allkampf-Jitsu. Dokázat, že bojové umění nevede k agresivnímu chování, jak si mnozí z nás mohou myslet,

ba naopak, že bojové umění a jeho filozofie je postavena na pevném řádu, který má naučit, vštípit správný vzor chování jedincům ve společnosti. Nikdy bojové umění nemělo propagovat násilí, mělo a má působit kladně v psychickém i fyzickém vývoji jedinců. Pouze v případě nutnosti, prostřednictvím nabytých zkušeností, odvrátit hrozbu nebezpečí, zapříčiněnou delikventním chováním, za předpokladu nepřekročení hranice nutné obrany.

Součástí mé bakalářské práce bude dotazník pro laickou veřejnost, ve kterém budu zkoumat jejich názor na delikventní chování a na bojové umění. Dále bude vypracován a zrealizován projekt využití bojového umění Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování u dětí školního věku.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Delikvence

Pojem delikt znamená přečin, pokles, porušení práva či provinění (Linhart et al., 2004).

2.1.1 Faktory delikvence

Určit konkrétní příčinu trestného činu je takřka nemožné. Působení faktorů na delikvenci není možné přesně stanovit. Nejčastěji udávané činitele ovlivňující delikventní chování bývají biologické, psychogenní a sociogenní faktory (Sociální práce, 2003).

- Biologické faktory - vrozené, temperamentové vlastnosti, vzrušivost, sklon k impulzivnímu nebo zkratkovému chování, oslabená vůle osobnosti, snížené sebeovládání. Získané jsou udávané hyperkinetický syndrom, po traumatickém či toxiinfekčním poškození mozku, při záchvatovitém onemocnění (Kříž, 2000). Pohlavní příslušnost a v neposlední řadě úroveň rozumových schopností (Sociální práce, 2003).
- Psychogenní faktory - závadové rodinné prostředí: alkoholismus, kriminalita, nedostatek času a chybějící kontrola volného času, emoční chlad (Kříž, 2000).
- Sociogenní faktory - party, skupiny, subkultury, média, sociální situace (Sociální práce, 2003).

2.1.2 Rodina

Je malá sociální skupina s nezastupitelnou úlohou v socializaci, jde o primární skupinu a je důležitá v subsystému společnosti. Funkce rodiny: biologicko-reprodukční, ekonomická, socializační (začleňování do společnosti), akulturační (zajišťuje výchovu, předávání kulturních hodnot, vzdělání, formování životních hodnot) a emocionální (citové potřeby, vědomí jistoty, uznání a vzájemné podpory). Základní činitele socializace jsou rodina, škola a vrstevníci (Buriánek, 2003). Selháním rodiny, jakožto hlavního činitele, umožňuje dětem kriminální chování (Matoušek, 2003). Industrializace, přinesla mnohé změny, např. muž již není jediným živitelem rodiny.

Další vývoj přinesl odklad sňatku, zakládání rodiny bez legálního sňatku, odklad rození dětí, zvýšení rozvodovosti či péče jednoho rodiče. Současná česká rodina, je rodinou zaměstnané ženy, tedy málokteré rodině vystačí pouze jeden plat (Matějček, 1993). Změnily se tradiční role v rodině, což se dostalo do konfliktu s potřebami dítěte (Matoušek, 2003). Každá rodina má své hodnoty, které se dají zjistit otázkou, jak tráví volný čas. Rodiče nechávají na dítěti, jak bude trávit volný čas. Tito často ani nevědí, co jejich děti dělají (Matoušek, 1997). Porozumět výchově, znamená porozumět vztahu mezi vychovatelem (rodičem) a dítětem (Matějček, 1993). Nejvýznamnějším a nejlepším chovným prostředkem pro dítě, je osobní příklad vychovatele (Matějček, 2000). Dospívající, který nedokáže udržet společenské normy, byl pravděpodobně špatně vychováván rodiči, ve smyslu vnitřní disciplíny. Také příliš tvrdá disciplína, ze strany rodičů, může podněcovat k delikventnímu chování jejich dítěte. Kvalita rodičovského dohledu (informovanost, co dělá dítě ve volném čase, jaké kamarády má) má prokazatelný vliv na delikventní chování dítěte. Rizikovými faktory také jsou nepřítomnost jedné rodičovské postavy, rodič s delikventním chováním, alkoholik, narkoman či často nezaměstnaný (Matoušek, 2003).

2.1.3 Škola

Přechod do školy, znamená pro dítě ztrátu výlučného postavení, které mělo v rodině. Musí se přizpůsobovat novému životnímu rytmu (vstávání, vyučování a příprava na školu). Nejvýznamnější osobou je učitel, dále vztahy se spolužáky. Ve třídě vznikají různé podskupiny, které mohou být zárodkem asociálních part. Škola může zabránit vývoji směrem ke kriminalitě (zjištění asociálního chování, způsob vyšetřování a udělení sankce).

2.1.4 Skupiny, subkultury a hnutí mládeže

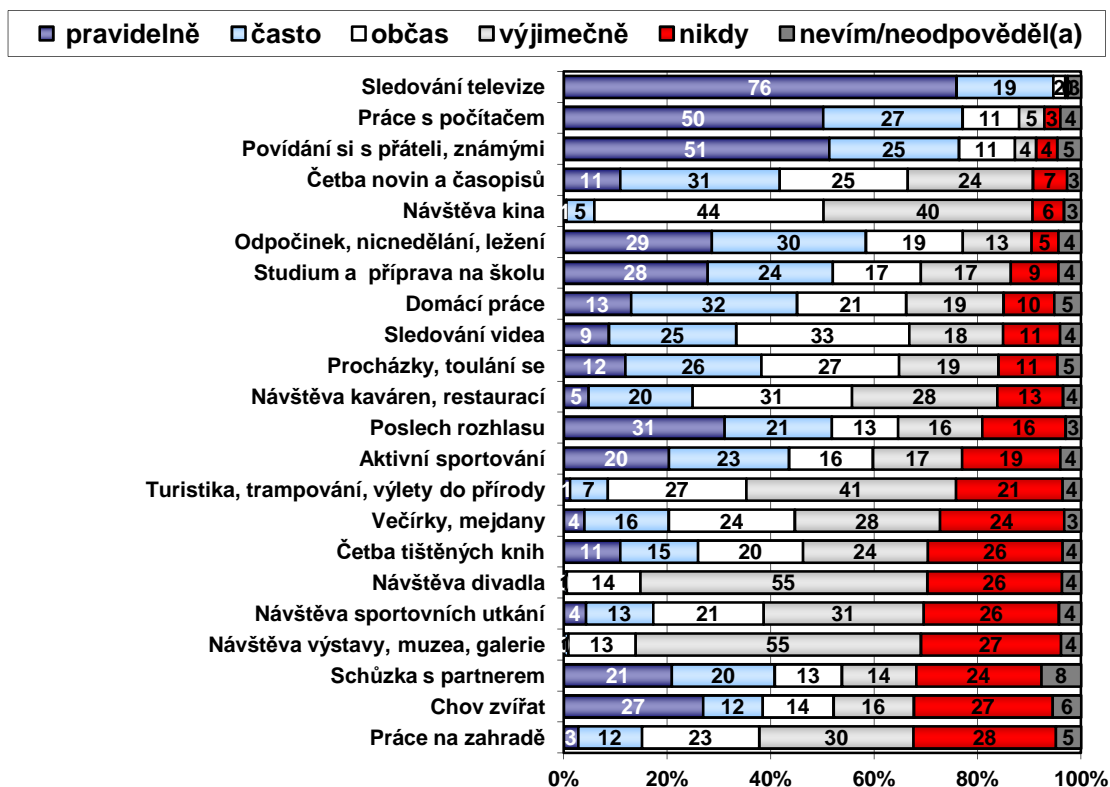
Ve formálních skupinách, v kolektivních zařízeních (škola, zájmové organizace), ale i v neformálních zařízeních v místě bydliště, tráví děti čím dál více času. Skupiny jsou mnohem větší než rodina a vliv vychovatelů, je také podstatně menší než v rodině. Kriminologie poukazuje, že kriminalita mládeže je páchána téměř vždy v neformálních skupinách čili v partách, tu tvoří často spolužáci nebo kamarádi z místa bydliště. Kriminogenní skupiny a subkultury mládeže jsou stabilní skupiny (gangy rómských

kapsářů), nestabilní skupiny (subkultura násilí), drogová subkultura, rasistická subkultura a pseudonáboženská subkultura (satanisté).

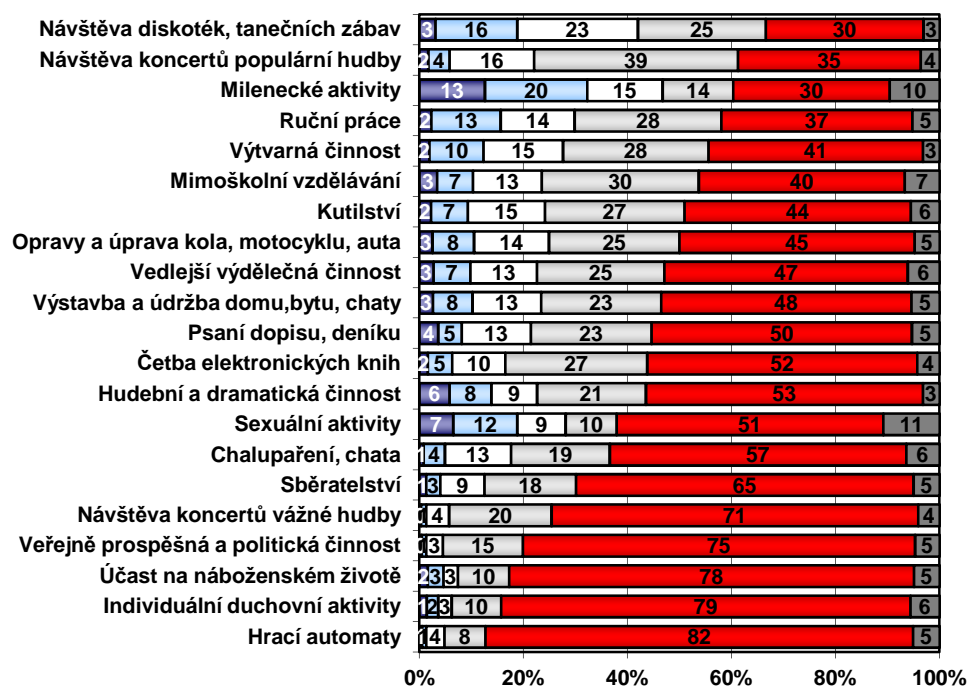
2.1.5 Volný čas

Zabezpečí-li společnost kvalitní trávení času dětí a mladistvých, urychlí tím rozvoj obecných a specifických schopností mladé generace, čímž potlačí rozvoj negativních sociálních rysů. Efektivní trávení volného času dětí a mládeže působí preventivně proti vzniku kriminality a narkomanii (Sak, Sakova, 2004). Volba volnočasové aktivity je ovlivňována rodinou, ale i skupinou, ve které se v dané době nachází. Nejpreferovanější aktivitou dětí od 15-18 let je sledování televize (Matoušek, 2003).

Žebříček četnosti jednotlivých frekvencí u všech aktivit. Jedná se o soubor mládeže ve věku 14 – 19 let (msmt, online, 2013).

Obr. 1: Aktivity (msmt, online, 2013).

Obr. 2: Aktivity (msmt, online, 2013).

Média (elektronická: televize, rozhlas, internet a tištěná: noviny, časopisy) významně ovlivňují současného člověka. Věnování času televizi, vypovídá o typu rodiny, který je určen vzdělaností a sociokulturní úrovní rodičů. Obecně platí, že spjatost s televizí vykazují rodiny s nižším vzděláním. Sociologické výzkumy prokázaly, že mladiství delikventi a sledování některých typů pořadů (akční filmy) spolu úzce souvisejí (Sak, Sakova, 2004).

2.1.6 Kriminalita

Kriminalita je sociálně-patologický jev, který má aspekty společenské, osobnostní, trestněprávní, sociologické, psychologické, psychiatrické a pedagogické. Vědní obor zabývající se kriminalitou se nazývá kriminologie, která společně s kriminální politikou, trestněprávní vědou a kriminalistikou tvoří kriminální vědy.

Kriminální politika je orientovaná na systém sociální kontroly kriminality, v užším smyslu se zaměřuje na vyhodnocování účinnosti trestního systému a jeho zefektivnění prostřednictvím trestněprávních norem.

Trestněprávní věda je nauka normativní, nahlíží na trestný čin a hledá způsoby spravedlivého rozhodování. Stanoví, které činy jsou trestné a jaké represivní metody jsou přípustné.

Kriminalistika má za cíl přispět k potírání zločinnosti, poskytuje poznávací nástroje, kterými odhaluje trestné činy a usvědčuje pachatele.

Kriminologie se specializuje na příčiny kriminality (kriminální etiologii) a její kontrolu (represi a prevenci), (Zoubková, Moulisová, 2004).

Sociologie deviantního chování je vědní disciplína, zabývající se deviací, odchylným, nekonformním, odlišným jednáním. Naproti tomu kriminologie, je užší naukou, kterou primárně zajímá určitý druh deviantního jednání (Komenda, 1999).

Osoba mladší 15 let je pojem trestně právní, tedy spáchá-li čin jinak trestný, je beztrestná. Mladistvý je taktéž pojem trestně právní, tedy spáchá-li čin po dni svých 15. narozenin, je trestně odpovědný. Končí v den 18. narozenin, kdy nabývá práva a povinnosti (způsobilost k právním úkonům), tedy se stává zletilým (Chmelík, 1998).

Prevenci kriminality dělíme z obsahového hlediska na prevenci sociální (zaměřenou na sociální faktory kriminality), situační prevenci (zaměřenou na kriminogenní situace, tj. zmenšování příležitostí k páčání trestných činů) a na prevenci viktimmnosti (zaměřenou na potencionální oběti trestných činů).

Sociální prevence směřuje k sociálním příčinám zločinnosti, tedy orientovaná na pachatele (Zapletal et al., 2005).

Primární sociální prevence je zaměřena na výchovné, vzdělávací, osvětové a poradenské aktivity pozitivně ovlivňující mládež.

Sekundární sociální prevence se zabývá včasnou identifikací potencionálních pachatelů, s cílem dosáhnout intervence před spácháním trestného činu a sociálně-patologickými jevy (drogové závislosti, záškoláctví, gamblerství, vandalismus, etnické konflikty).

Terciální sociální prevence je zaměřena na ukládání a výkon trestu, ochranných opatření, na informační, organizační, poradenskou činnost a sociální opatření motivovaných jedinců k jejich návratu do společnosti (Zoubková, Moulisová, 2004). Součástí sociální prevence je prevence kriminality mládeže, nezbytně se zaměřuje

na děti a mladé lidi, jelikož tito jsou předmětem socializace. Prevence se nezaměřuje jen na děti, které již páchají trestnou činnost, ale na dobu než začnou páchat trestnou činnost.

Klíčové oblasti pro rozvoj preventivních aktivit jsou rodina, škola, práce, zaměstnání a volný čas. Fungující rodina je rozhodujícím činitelem prevence kriminality. Škola má úlohu vybavit žáka schopnosti kompenzovat nedostatky v rodinné výchově a vychovávat je k odpovědnosti za sebe sama a k pocitu sounáležitosti. Škola může hrát roli v rané identifikaci a predikci (odhadu) problémových jedinců. Volný čas a jeho nevhodné trávení je závažným kriminogenním faktorem. Klíčový význam je tedy užitečné trávení volného času. Dominující prvkem je pocit nudy.

Preventivní programy se zaměřují na přebytečný volný čas ohrožených jedinců a poskytují jim radost z činností (Zapletal et al., 2005).

Lidé se dopouští trestné činnosti v každém věku, nejvíce ale v mládí a v rané dospělosti. Kriminální chování je mezi mládeží rozšířené natolik, že prakticky každý mladistvý se alespoň jednou deliktu dopustil (viz Příloha III).

Statistiky neposkytují adekvátní obraz rozsahu kriminality mládeže, vzhledem k tomu, že je sankcionováno, pouze část deliktů. Registrovaní pachatelé mají za sebou latentní kriminalitu. Vrcholem kriminálních aktivit mladistvých, byly devadesátá léta, od té doby počty mladistvých pachatelů klesají (Matoušek, 2003).

2.2 Volný čas dětí

Volný čas je významnou oblastí života a výchovy. Mimořádný význam má pro děti a mládež (Hofbauer, 2004). Ve volném čase se setkáváme s teoretickými informacemi a získáváme mnoho praktických zkušeností. Přináší nám možnost učit se, poznávat, nacházet nové možnosti, vstupovat do nových oblastí zájmových i veřejně prospěšných aktivit (Hájek et al., 2008). Komplexnost problematiky volného času vyžaduje brát v úvahu souvislosti a vazby výchovného působení, zejména společenské podmínky, které ovlivňují vznik a rozvoj volného času obecně, také přístupy jednotlivých dětí, mladých lidí, jejich skupin a celé generace reagujících na různé možnosti a podněty, v neposlední řadě sociální – výchovné prostředí. Volný čas není jen

pouhým průvodním jevem života, ale může být jeho výrazným aktivizujícím činitelem (Hofbauer, 2004).

2.2.1 Vymezení pojmu volný čas

Pojem volného času má různá pojetí. Lidský život lze rozdělit na oblast povinností a oblast volného času. Volný čas můžeme definovat jako čas, dle naší vůle. Čas bez povinností, bez závazků. Jedná se v podstatě o čas, mimo výkon práce, povinností a závazků. Naplň je dle našich představ a možností (Průcha, Walterová, Mareš, 2003). Volný čas lze chápat jako dobu, kterou má člověk pro sebe, svobodně se rozhodnout o činnostech, které mu přinášejí potěšení či odpočinek. Člověk je maximálně osvobozen od povinností pracovních (studijních), společenských, od závazků k rodině či vůči sobě samému (ve smyslu uspokojování primárních potřeb). Takto pojatý volný čas bývá vzácným jevem.

Hlavní funkce volného času je odpočinek (relaxace fyzická, duševní), zábava a rozvoj osobnosti (rozum, vůle, cit). Jeho funkce musíme respektovat, jestliže chceme pedagogicky ovlivňovat aktivity dětí a mladých lidí v jejich volném čase (Hradecká et al., 1995). Pojetí volného času prošlo od minulého století do současnosti vývojem, kdy byly dány různé přístupy (Hofbauer, 2004).

2.2.2 Historie pedagogiky volného času

Od poloviny šedesátých let minulého století vzrůstal poznání o významnosti volného času v životě a výchově dětí, mládeže a dospělých. Začaly se objevovat zmínky o pedagogice volného času jako o nové disciplíně sociologie nebo pedagogiky. Od čtyřicátých let 20. století se počínalo objevovat označení aktivity volného času nebo zařízení volného času. V devadesátých letech 20. století se rozšířilo věkové, sociální a zájmové spektrum účastníků volného času. Funkce, obsah i metody výchovného působení, význam a výchovné možnosti volného času, začaly být rozebírány a využívány vznikající pedagogikou volného času i příbuznými obory, např. pedagogika zážitků a dobrodružství (Hofbauer, 2004).

Zážitková pedagogika je nový vědní obor v rámci pedagogických věd. Pojem prožitek má různé pohledy. Prožitek představuje jeden ze základních obsahů psychiky. Prožívání považujeme za vnitřní dimenzi psychiky, zahrnuje všechny psychické jevy,

odehrávající se v našem vědomí i podvědomí. Prožitky mohou být s nízkou intenzitou nebo s vysokou intenzitou. Sportovní činnosti navozují získání mimořádných prožitků, především sportovní aktivity s prvkem dobrodružství a rizika. Dochází při nich k fyzické aktivitě, k přímému působení na psychiku. Při prevenci a léčbě nežádoucích psychopatologických jevů (drogová závislost, vandalství, krádeže v obchodech, rizikové sexuální chování) se mohou stát vhodným prostředkem k potlačování stavů bažení-craving (Kirchner, 2009).

Pedagogika volného času má za poslání analyzovat dosavadní vývoj, vnášet do nich nové podněty a iniciativy. Vést děti a mladé lidi k tomu, aby za pomoci dospělých (rodičů, vychovatelů, animátorů) a později i samostatně volili a poté zvládali vhodné aktivity, které jsou pro jejich prospěch, ale i okolí (Hofbauer, 2004).

2.2.3 Pojem věda o volném čase a pedagogika volného času

Ucelené poznání systému aktivit a institucí volného času zprostředkovává věda o volném čase, která zkoumá vznik volného času a pedagogika volného času, a která se zabývá pojetím a cíli. Dále obsahem a způsoby výchovného zhodnocování volného času, organizacemi a institucemi, které tyto aktivity uskutečňují. Vytvářejí pro ně podmínky a koncepce pro další rozvoj.

Výchovné zhodnocení volného času zahrnuje:

- Výchovu ve volném čase, což znamená veškeré působení v časovém prostoru, které neslouží k uspokojení základních biologických potřeb ani školních nebo pracovních povinností. Dobrovolnost na volnočasových činnostech umožňuje včlenit samy děti a mladé lidi jako aktivní činitele k jejich formování.
- Výchova skrze aktivity volného času směřuje k individualitě účastníků činnosti a jeho působení mezi druhými lidmi. Cílem je získat nové znalosti, dovednosti a kompetence.
- Výchova k volnému času lze pokládat za klíč pro nové možnosti v aktivitách a rozvoje člověka.

Místa zhodnocení volného času:

Stále častějším zdrojem a cílem volnočasových aktivit se stala příroda (volnočasový pohyb, pobyt a aktivity). Jsou realizovány jednorázově, pravidelně, krátkodobě nebo dlouhodobě, od vycházek až po putování. Podporuje fyzickou zdatnost i psychickou zdatnost účastníků, rozšiřuje znalosti o přírodě a člověku. Může sledovat vlivy civilizace a tím inspiruje a podporuje k její ochraně. Pobyty člověk uskutečňuje svými silami (turistika, plavání) nebo přesunovacími prostředky (kolo, kůň, motocykl, auto) či po vodě nebo vzduchem. Aktivity vycházející z přírody nebo k ní, mají zvlášť význam pro děti a mladé lidi. Prostředí, prostory o zařízení v obcích, městech a regionech jsou dalšími zdrojem inspirace a realizace zhodnocení volnočasových aktivit. Prostředí, prostory jsou ulice, parky, náměstí, prostory mezi městskými zástavbami, historická místa, rekreační zóny města. Mnohé místa procházejí rekonstrukcí a inovací. Staví se víceúčelová dětská hřiště, sportovní hřiště, provazové stěny i plochy vyhrazené pro legální graffiti.

Účastníci výchovného zhodnocení volného času:

Cílovou skupinou jsou děti a mládež (Hájek et al., 2008). Nejširší vymezení je v Úmluvě o právech dítěte (OSN, 1989). Zde se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší 18 let, dle právního řádu v dané zemi (Hradecká et al., 1995). Vymezení obsahuje rozdělení dle věkového stupně s počátkem a průběhem školní docházky (Hájek et al., 2008). Předškolní období trvá od tří let zhruba do šesti let. Školní věk lze rozdělit na tři fáze. Raný školní věk, který trvá od šesti až sedmi let do osmi až devíti let. Střední školní věk je od osmi až devíti let do jedenácti až dvanácti let, tedy do doby přestupu na druhý stupeň. Starší školní věk navazuje na období středního školního věku do patnácti let, tedy do ukončení základní školy (Vágnerová, 2000). Dospělí mají mnohdy rozhodující vliv, zda pro dobrovolnou účast získají zájemce a dále je motivovat k činnosti individuální nebo společenské, zájmové či veřejně prospěšné, jednorázové nebo dlouhodobé. Vše jde ruku v ruce s jejich připraveností a působením.

Označení:

- Účastník volnočasové aktivity - děti, mladé lidi i dospělí, v dané době na základě dobrovolné účasti.
- Pracovník volného času - dospělý působící v této oblasti profesionálně.
- Organizátor - tento vše organizuje.
- Vedoucí - v oddílu, zájmových kroužcích, souboru.
- Vůdce - sdružení dětí a mládeže.
- Vychovatel - profesionální pracovník zařízení volného času.

Nová označení: převzatá z anglického, francouzského a německého jazyka, která vyjadřují konkrétní funkce.

- Facilitátor (angl.) - usnadňuje, ulehčuje, podněcuje komunikaci.
- Formateur (franc.) - pracovník vychovávající, výchovný, vzdělávací, školitel dalších dobrovolných a profesionálních pracovníků oboru.
- Mediátor (franc.) - prostředník, zprostředkovatel informací.
- Multiplikátor (franc.) - přenáší zkušenosti na další pracovníky volného času.
- Klient, uživatel, zákazník, konzument služeb – osoba nebo komunita, využívající sociální služby.
- Streetworker- sociální asistent, pracovník zaměřující se na jednotlivce či skupiny s rizikovým chováním. Děti, mladiství, kteří tráví volný čas na ulici, bez dozoru a smysluplné náplně.
- Animátor (angl.) – nejrozšířenější označení, chápán jako významný činitel volnočasového života a výchovy dětí a mládeže. Podle obsahu činnosti je animátor sportovní, umělecký, kulturní, pro vědu a techniku. Podle cílové skupiny je pro předškolní věk až dospělé, handicapované či pro staré lidi ve zvláštních zařízeních. Podle místa působení (venkov, město) a podle funkčního zaměření je asistent animátora, v resocializaci, v preventivním působení.

Velmi dynamickým rozvojem nyní prochází sportovní aktivity, domácí i zahraniční turistika, ale také kulturní volnočasové aktivity a činnosti spojené s moderním komunikačním prostředím (televize, internet). Významné jsou způsoby, kterými se zájemce k volnočasovým aktivitám dostává a s jakou účastí. Výsledek je zájem, který individuálně rozvíjí dítě nebo mladého člověka v daném zájmovém oboru, ale i celoživotního volnočasového nebo profesního uplatnění. Důležitá je otevřenost, která umožňuje přijímat, uplatňovat a rozvíjet nové podněty, poté je aktivně a tvořivě rozvíjet ve prospěch individuálních i společenských, výchovných a sebevýchovných cílů. V dalším vývoji významnou roli hraje globalizace (Hájek et al., 2008).

2.3 Úpolové disciplíny

Úpolové disciplíny pocházejí z oblasti Dálného východu, které se v několika posledních desetiletích, stávají populární pod názvem bojová umění. Cvičení bojového umění působí na tělesnou stránku, zdůrazňuje dechovou kontrolu, spojenou se schopností uvolňovat energii a rozvíjí možnosti s touto energií pracovat. Soustavný výcvik bojového umění rozvíjí fyzickou, psychickou odolnost, učí řešit konflikty, učí sebehodnocení, učí čelit tlaku fyzickému i psychickému, pracuje s pozitivním přístupem k úkolům a učí vzájemné spolupráci. Výsledkem je dokonalá jednota těla a mysli. Funkce bojového umění jsou tedy zdravotní, výchovná, sebevýchovná, morální, vzdělávací, socializační a obranná (Fojtík, 1990).

Sportovní aktivity mají v mnoha pohledech velký význam. Vhodně vybraná sportovní aktivita může pozitivně působit na zdraví dítěte, působit preventivně proti nemocím a v neposlední řadě získání návyku na způsob života. Z emocionálního hlediska, např. soutěživostí získává reálnou osobní identitu. Soutěžením dle pravidel, prací v týmu, spoluprací s jinými lidmi, získává sociální zkušenosti. Stěžejní roli v zájmu o sport hraje rodina, která vytváří základní pohybové návyky. Rodina by měla jít příkladem a volnočasové aktivity sportovního typu podporovat, byť jen účastní na tréninku či soutěži (Fojtík, 1990).

U dětí neprobíhá tělesný (biologický) rozvoj vždy souběžně s kalendářním věkem, což má velký význam pro míru tréninkového zatížení. Rozdíl sledujeme i u pohlaví dítěte. Děvčata mají před chlapci v pubertě zhruba dvouletý náskok, který se po pubertě vyrovnává. Tréninkové zatížení působí na tělo, ovlivňuje tělesný

a psychický stav. Adaptace na zatížení je u každého rozdílná, která se musí respektovat. Výsledkem adaptace je rozvoj výkonnosti (Neumann, Pfützner, Hottenrott, 2005).

Moderní bojové umění využívající velmi propracované asijské techniky boje je Allkampf-Jitsu (AKJ). Je to sebeobranný systém, který využívá údery, kopy, úhyby těla, házení a páčení, boj ve stoje i na zemi k odražení jakéhokoliv útoku, za účelem ochránění zdraví nebo majetku obránce.

2.3.1 Historie a současnost Allkampf-Jitsu ve světě

Allkampf-Jistu lze zařadit do rodiny novodobých evropských škol Ju Jutsu se vznikem v polovině minulého století. Oproti jiným školám Ju Jutsu se přizpůsobuje potřebám sebeobrany dnešní doby, jak v profesní, tak i veřejné sféře.

AKJ bylo vytvořeno mistrem Jakobem Beckem v roce 1968, které se o té doby neustále rozvíjí (allkampf-jitsu, online, 2012).

Jakob Beck se narodil 31.9.1931 ve městě Obrovac u Bačka Palanky v Jugoslávii. Po strastiplné dvouleté cestě, která začala v roce 1944 v Jugoslávii útekem před Rudou armádou, cestoval v koloně 350 vozů přes Rakousko do Československa, odtud zpět do Maďarska a po útěku ze zajateckého tábora dorazil v roce 1946 do Německa do města Burgau.

V sedmnácti letech začal s Judem a v roce 1964 se setkal s mistrem Jae Hwa Kwon (7. Dan), u kterého se učil Taekwon-do. Toto se také později učil u generála Choi Hong Hi (9. Dan). Taekwon-do se učil celkem patnáct let, současně také dojížděl k velmistru Robertu Doblerovi (10. Dan), který působil jako vrchní komisař státní policie ve Švýcarsku a pod jehož vedením se učil Jiu-Jitsu. Vedle těchto bojových umění se zdokonaloval také v Bo-Jitsu, Aikido a Karate.

Takto získané rozsáhlé zkušenosti v bojových uměních ho přivedly k myšlence, spojit nejúčinnější techniky z těchto bojových umění v jeden vysoce efektivní systém. Oddělil pouze základy a principy technik, ty přizpůsobil svému záměru a vytvořil tak v roce 1968 nový bojový styl, který nazval Allkampf-Jitsu.

První škola byla založena v Jettingenu, druhá v Augsburgu a poté se systém šířil i do Německa, na Sicílii, do Itálie, Rakouska, Maďarska, Jugoslávie, Řecka, Turecka, Anglie, do Afriky - Keni a naposled v roce 1991 do tehdejšího Československa. Všechny školy v celé Evropě sdružuje organizace European Budo Center,

kteřá provozuje v současnosti v Německu 223 škol a v ostatních zemích 39 škol. Organizace registruje přes 13 500 žáků, z nich je přes 400 držitelé mistrovských stupňů (allkampf-jitsu-cb, online, 2012).

V současnosti AKJ obsahuje přes 330 základních obranných technik, tři formy kombinace (kihon) a deset kata. Základní techniky obsahují obranu proti úderům, kopům, hodům, škrcení a proti zbráním (nůž, krátká tyč, dlouhá tyč, pistole). Systém obsahuje i obranu za pomoci hanbo a tonfa. Od roku 1995 mají žáci možnost navzájem konfrontovat své nabyté schopnosti na sportovním poli. AKJ má disciplíny Kata (sestavy úderů a kopů), Randori (předvedení obranných technik s partnerem), Tameši vari (přerážení dřevěných desek) a Embu (minutový ukázkový boj dvou útočníků proti jednomu obránci). Závodníci musí v kategorii jednotlivců absolvovat všechny disciplíny a jsou hodnoceni ze součtu koeficientů z jednotlivých disciplín. V případě družstev se provádí navíc disciplína Embu. V roce 2001 byla přidána disciplína Fighting, což je sportovní volný boj. Ve volném boji se používají údery a kopy, hody a porazy a boj na zemi. Boj je s lehkým kontaktem a trvá 2x dvě minuty. Závody se konají jednou ročně, což zabezpečuje, že AKJ zůstane bojovým uměním a nestane se sportovním stylem. Systém AKJ má pevný zkušební řád, v němž je 9 žákovských stupňů (kyu) a 10 mistrovských stupňů (Dan). Na každý technický stupeň se koná slavnostní veřejná zkouška. Po úspěšném absolvování je žák oprávněn nosit barevný pás dle dosaženého technického a obdrží mezinárodně platný certifikát. Získání barevného pásu slouží žákovi k uvědomění si, jak je daleko na své cestě. Žák má tak možnost, při zkouškách na jednotlivé technické stupně, prověřit svou technickou i psychickou vyspělost. Učitel se díky barevným pásům rychle orientuje v úrovni technické vyspělosti žáka.

Řád AKJ obsahuje přesné tréninkové principy, které se používají pro jednotlivé výcvikové skupiny: děti, mládež, dospělí, výcvik policejních jednotek, armády a speciálních jednotek. Techniky se mezi sebou zásadně neliší, pouze zakončení technik je přizpůsobeno fyzickým schopnostem dané výcvikové skupiny a její využitelnosti dle toho, k jakému účelu se používají (allkampf-jitsu, online, 2012).

2.3.2 Historie a současnost Allkampf-Jitsu v Českých Budějovicích

Sebeobranný systém Allkampf-Jitsu se začal v Českých Budějovicích trénovat v roce 1992. První oddíl vyučoval Radek Bárta, pod záštitou Fitness centra Pouzar. V roce 1993 převzal zbytky oddílu Martin Hermann a oddíl začal činnost pod hlavičkou Městské policie v Českých Budějovicích, kde Martin Hermann působil jako odborný referent výcviku sebeobrany. V roce 1994 oddíl přestoupil pod Sportovní klub policie České Budějovice a do roku 2008 byl spolu s oddílem karate JKA součástí Oddílu bojových umění. Počátkem roku 2009 se oddíl bojových umění rozdělil na oddíly Karate JKA a Sebeobrana AKJ. V současnosti má oddíl Sebeobrana AKJ více jak 120 členů všech věkových kategorií a zaměřuje se především na práci s dětmi do 15 let, kterých je v oddíle téměř devadesát.

Jednotlivé tréninky jsou rozděleny podle náročnosti a jsou vedeny individuálně, dle fyzických a technických možností každého žáka. Oddíl „D“ – děti a mládež do 15. let, „T“ – děti a mládež do 15. let v Základní škole v Trhových Svinech, dále pak v oddílech „C“ – nábor a začátečníci, „B“ – cvičenci od 9. – 7.kyu a oddíl „A“ – cvičenci od 6. kyu výše. V oddílu A se školí noví trenéři, kteří pak pomáhají trénovat především děti a mládež. Nový zájemce začíná pod vedení zkušených trenérů cvičit od nejjednodušších úderů, kopů, krytů, postojů a pádů a postupně si osvojuje stále náročnější obranné techniky. Široká škála daných obranných technik umožňuje buď pouhé odrazení útoku krytem, hodem nebo pákou. Je-li to nutné a nevyhnutelné, následuje po tomto odklonění útoku tvrdá úderová nebo lámací technika. Allkampf-Jitsu jsou využívány pákové a znehybňovací techniky, které při napadení fyzicky silnější osobou tuto převahu eliminují a proto je tento systém ideální pro výcvik sebeobrany dětí, mládeže a žen. Nezbytnou součástí tréninků je také nácvik modelových situací, které mohou vzniknout při kontaktu s útočníkem a při kterých se vytváří návyky pro použití té nejvhodnější obrany pro danou situaci. Žáci se naučí, jakým způsobem se zachovat, jak se krýt, jak odrazit první útok agresora při napadení, jak uniknout z ohrožení a především jak se preventivně nebezpečnému prostředí vyhýbat.

Každý cvičenec oddílu si může vybrat takové obranné techniky, které nejvíce vyhovují jeho psychickým a fyzickým schopnostem, někteří trénují, protože chtějí zvýšit svoji fyzickou kondici, naučit se bránit v případě napadení nebo si zlepšit psychiku a více si věřit v krizových situacích, jiní se zabývají sportovní formou

Allkampf-Jitsu a pravidelně se zúčastňují sportovních soutěží v České republice a v celé Evropě. (allkampf-jitsu-cb, online, 2012).

2.3.3 Základní kameny Allkampf-Jitsu a znaky

Základními kameny systému Allkampf-Jitsu jsou universálnost, přizpůsobivost, použitelnost, jednoduchost, odolnost a výchova.

Universálnost - Allkampf-Jitsu čerpá ze všech ostatních bojových umění a využívá jejich základních principů, tím umožňuje žákům odhodit pomyslné klapky z očí a brát si vše dobré, co jim pomáhá v jejich rozvoji. Z hlediska bojové situace využívá obránce k odražení útoku všech známých technik úderů, kopů, hodů, škrčení a páčení.

Přizpůsobivost - je v systému chápána jako volba příhodných technik pro situaci, ve které se právě nacházíme, volba intenzity a tvrdosti zakončovacích technik s ohledem na trestněprávní řád společnosti. Ve druhé řadě je přizpůsobivost chápána ve smyslu přizpůsobení technik, principů a taktiky, tělesným a duševním schopnostem žáka. Z nabídky celého obranného systému začne používat přednostně ty techniky, které mu fungují (vyhovují).

Použitelnost - znázorňuje vnější stránku bojových umění a jejich původní účel, pro který byly vytvořeny. Znázorňuje zaměření stylu na reálnou sebeobranu, pěstování bojového ducha a praktické využití daných technik.

Jednoduchost - při zahájení výuky se žák snadno a rychle učí nové techniky, bez zbytečných zátěží tradičních asijských metod. Nestuduje celá bojová umění, provádí pouze náhledy do různých stylů, aby poté využil jejich principy. Toto slouží k překročení počátečních obtíží žáka při výuce bojového umění.

Odolnost - vnějším znakem daného prvku je odolnost úderových ploch při přerážecích testech. Odolnost je chápána i ve smyslu nepodvolení se útočnickově vůli a v neposlední řadě jako trénink sebepoznání.

Výchova - dlouhodobým a usilovným seznamováním s tímto universálním stylem, se žák odpoutá od jednotlivých technik, jejich technického provedení, od vědomé taktiky boje, od vědomého používání nejpříhodnější techniky v daný okamžik a přejde k prožití boje, k plynulé, nepřerušované koncentraci při nabytí prázdnoty a odhození svého ega. Již nezáleží na stylu, ale jen na principech konání

a osobním rozvoji. Smyslem je sebezdokonalování. Tyto základní kameny slouží k pochopení toho, čím je systém tvořen. V každé technice je něco jiného, ale není třeba nad tím příliš přemýšlet, stačí pouze trénovat a praktikovat a poznání se dostaví samo.

Allkampf-Jitsu překlad do japonštiny Zen Sen Jutsu

Obr. 3: Znaky (allkampf-jitsu, online, 2012).

ZEN (All) – znamená vše. Tento znak znázorňuje všezahrnující prvky a principy ostatních bojových umění a přítomnost základních principů ve všech technikách a jednání, zároveň znázorňuje prázdnotu jako vyjádření stále nového učení a přijímání nových poznatků a udržení si mysli začátečníka. Připomíná životní postoj aktivního konání a přímého úsilí, zdůrazňuje praktické ovládnutí reality a odmítání jakékoliv formy útěku od reality.

Obr. 4: Znaky (allkampf-jitsu, online, 2012).

SEN (kampf) – znamená boj. Tento znak stále připomíná vnější stránku bojových umění a jejich původní účel, proč byly vytvořeny. Znázorňuje zaměření stylu na reálnou sebeobranu a pěstování bojového ducha. Připomíná, že naše cvičení je neustálý boj se sebou samým.

Obr. 4: Znaky (allkampf-jitsu, online, 2012).

JUTSU (Jitsu) - znamená umění, technika. Znak znázorňuje příslušnost k Jutsu, Jitsu školám, přiklánějícím se více k praktickému využití technik a vlastnímu boji, než k filozofickému pojetí životní cesty. (allkampf-jitsu, online, 2012).

3 METODOLOGIE

3.1 Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zjistit názory laické veřejnosti o vlivu bojového umění na chování dětí v mikroregionu České Budějovice. Dílčí cíle této práce jsou zaměřeny na názor o mimoškolním prostředí jako o rizikovém faktoru vzniku delikventního chování. Poslední cíl je vyhodnocení fungování projektu, do kterého byly zapojeny děti s rizikovým chováním.

3.2 Úkoly práce

Pro bakalářskou práci byly stanoveny následující úkoly:

1. Vyhledání odborných literárních pramenů a ověřených internetových zdrojů.
2. Obsahová analýza a syntéza literatury.
3. Sestavení obsahu bakalářské práce na základě konzultací s vedoucím práce.
4. Sestavení dotazníků na zmapování názoru laické veřejnosti o vlivu bojového umění na chování dětí a o mimoškolním prostředí jako o rizikovém faktoru vzniku delikventního chování. Sestavení a následné vyhodnocení projektu spočívající v zapojení dětí s rizikovým chováním do systému Allkampf-Jitsu, podpořené polostandardizovaným rozhovorem.
5. Vyhodnocení a analýza získaných dat.
6. Závěr a doporučení týkající se úprav systému pro další praxi.

3.3 Výzkumné předpoklady

Pro výzkum byly stanoveny 3 předpoklady, které budou zodpovězeny na základě provedeného výzkumu.

Př. 1: Většina respondentů vnímá vliv bojových sportů na chování dětí spíše negativně.

Př. 2: Většina respondentů uvádí mimoškolní prostředí jako významný rizikový faktor pro vznik delikventního chování.

Př. 3: Zapojené děti s rizikovým chováním do projektu, Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování, budou směřovat k pozitivní změně ve svém chování.

4 METODIKA

4.1 Použité metody

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsem využil metodu obsahové analýzy a následnou syntézu odborných publikačních zdrojů. Pracoval jsem s literaturou zaměřenou na volný čas, úpolové disciplíny a delikvenci.

V praktické části jsem nejprve použil metodu sémantického diferenciálu, který spadá do oblasti metod dotazování. Sociálně-psychologická a sociologická metoda zjištění rozdílů v postojích respondentů prostřednictvím dotazníku. Podstavou jsou pojmy, vyjádření a škály (Kollárik, 2004). Sémantický diferenciál je tvořen 3 identifikačními otázkami a 13 škálami, přičemž škály tvoří dvě adjektiva na obou pólech. Škálu jsem vytvořil z pěti bodů: velmi, dost, ani ani, dost, velmi. Analýza dat byla poté popsána a zobrazena v grafu. Výsledky jsou uvedeny v procentech i v absolutních číslech.

Dále jsem provedl analýzu projektu Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování, jeho zhodnocení a popřípadě jeho úpravy pro další praxi. Součástí této praktické části bude provedení zpětné vazby od rodičů dětí zapojených do projektu prostřednictvím polostandardizovaného rozhovoru. V tomto typu rozhovoru jsou části strukturovaného rozhovoru i nestrukturovaného rozhovoru, je možné klást libovolné otázky (Disman, 1998). Rozhovor byl sestaven ze 7 otázek, které byly zaměřeny na rizikové chování dětí zapojených do projektu, na otázky týkající se samotného projektu a na zhodnocení projektu. Rozhovory byly realizovány v květnu 2013. Následně byly odpovědi zpracovány, čímž bylo získáno zhodnocení projektu a další možnosti pro úpravy jeho využití.

4.2 Charakteristika výzkumného souboru a organizace

Výzkumný soubor pro první část výzkumu tvořilo celkem 65 respondentů, z toho bylo pro zpracování využito odpovědí 59 respondentů. Plně nevyplnilo 6 respondentů a z výzkumu byli vyloučeni. Pro výběr vzorku byl použit smíšený výběrový postup, tedy náhodný a záměrný výběr, se stanovenými kvóty věk a mikroregion. Výzkumu se zúčastnili obyvatelé mikroregionu České Budějovice.

Věkové rozmezí respondentů bylo určeno od 15 do 70 let. Výzkumné šetření probíhalo v Českých Budějovicích od ledna do února 2013.

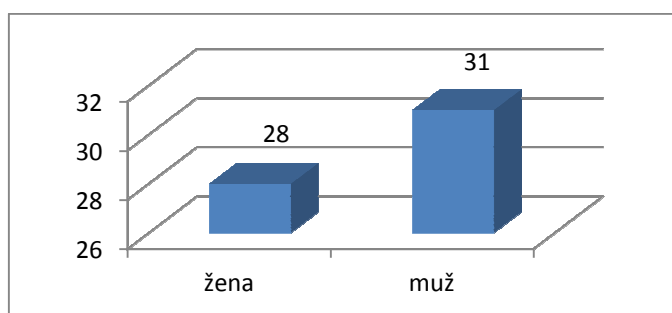
Pro druhou část tvořil výzkumný soubor 2 chlapci ve věku 7 a 8 let z mikroregionu České Budějovice. Do projektu se celkem přihlásili 4 chlapci a 1 dívka, tohoto počtu do projektu nenastoupili jeden chlapec a jedna dívka bez uvedení důvodu a jeden chlapec ze zdravotního důvodu. Vzhledem k počtu, byly děti zařazeny do skupiny C v rámci běžného náboru, do sekce Allkapmf-Jitsu, oddílu Bojových umění, Sportovního klubu policie v Českých Budějovicích. Pozorování a hodnocení jejich výsledků bylo prováděno v období od září 2012 do května 2013. Nábor dětí s rizikovým chováním byl realizován na základě vytvořeného plakátu, který byl vyvěšen ve Sportovním klubu policie České Budějovice a několika místech v mikroregionu České Budějovice.

5 VÝSLEDKY

5.1 Sémantický diferenciál

Analýza otázky č. 1: Pohlaví?

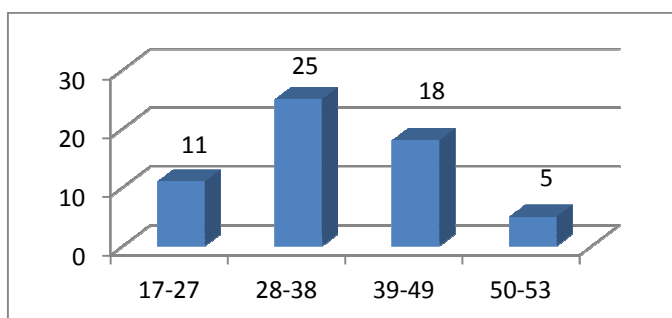
Graf č. 1: Pohlaví (v absolutních hodnotách)

Graf č. 1 zobrazuje pohlaví sledovaných respondentů. Z celkového počtu 59 respondentů (100%) bylo 28 (47%) žen a 31 (53%) mužů.

Analýza otázky č. 2: Věk?

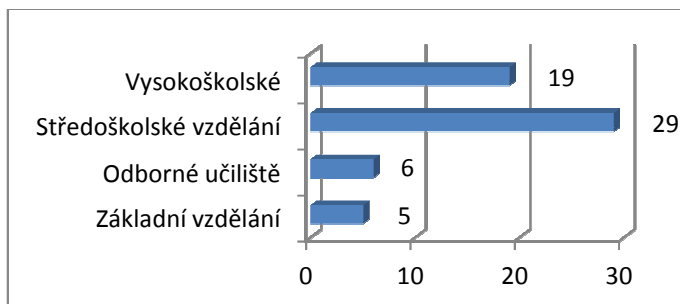
Graf č. 2: Věk (v absolutních hodnotách)

Z výsledků v grafu č. 2 je viditelné, že z 59 respondentů bylo 11 (19%) ve věku od 17-27, ve věku 28-38 bylo 25 (42%) respondentů, ve věku 39-49 bylo 18 (31%) respondentů a ve věku 50-53 (8%) respondentů.

Analýza otázky č. 3: Dosažené vzdělání?

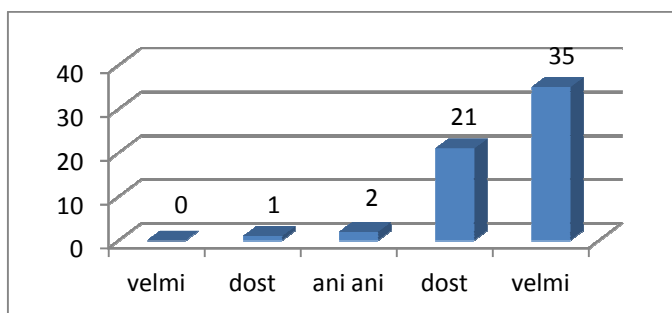
Graf č. 3: Dosažené vzdělání? (v absolutních hodnotách)

Graf č. 3 zobrazuje dosažené vzdělání respondentů. Z výsledků je patrné, že 5 respondentů (8%) mělo základní vzdělání. Dále 6 respondentům (10%) mělo odborné učiliště bez maturity, 29 respondentům (49%) mělo středoškolské vzdělání, 19 respondentů (32%) mělo vysokoškolské.

Analýza škály č. 1: Výběr volnočasových aktivit pro děti se

Graf č. 4: Výběr volnočasových aktivit pro děti se (v absolutních hodnotách)

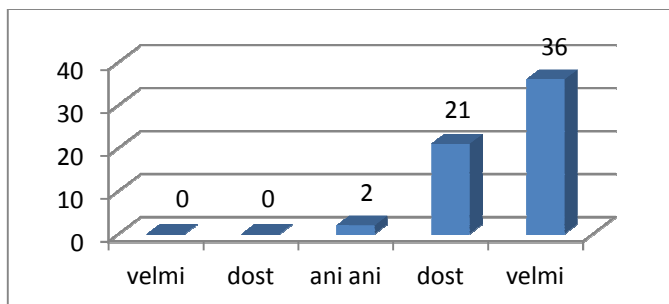

Graf č. 4 znázorňuje, že 35 respondentů (59%) označilo, že výběr volnočasových aktivit se výrazně zvyšuje, 21 respondentů (36%) označilo, že výběr volnočasových aktivit se dost zvyšuje, 2 respondenti (3%) se nevyhranilo ani k jedné nabízené škály. Spíše snížení výběru podpořil 1 respondent (2%) a výrazné snížení výběru volnočasových aktivit neuvedl žádný respondent (0%).

Analýza škály č. 2: Výskyt trestné činnosti dětí se

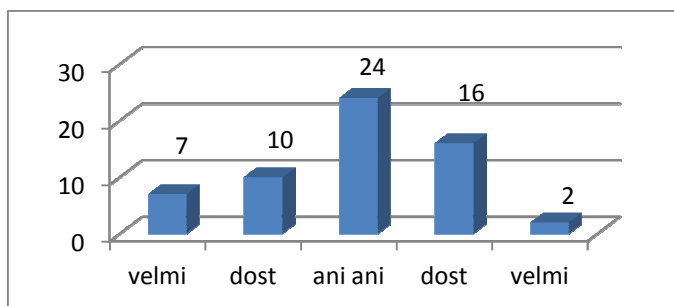
Graf č. 5: Výskyt trestné činnosti dětí se (v absolutních hodnotách)

Graf č. 5 zobrazuje názor na výskyt trestné činnosti dětí, zde je zřejmé, že 36 respondentů (61%) označilo, že se trestná činnost dětí velmi zvyšuje, 21 respondentů (36%) uvedlo, že se spíše zvyšuje, 2 respondenti (3 %) se nevyhranilo a snížení se nepřiklonil žádný respondent (0%).

Analýza škály č. 3: Vznik delikventního chování je ovlivněn dědičností

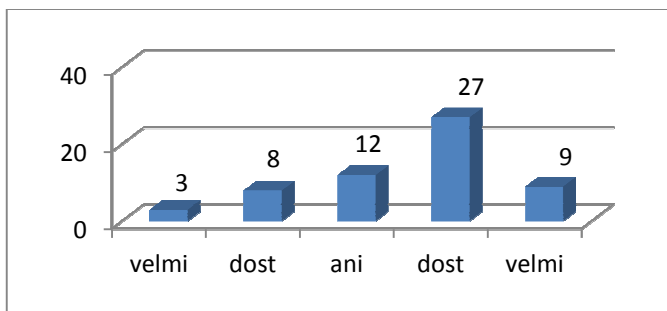
Graf č. 6: Vznik delikventního chování je ovlivněn dědičností (v absolutních hodnotách)

Graf č. 6 znázorňuje vliv dědičnosti na delikventní chování. Z výsledků je patrné, že 7 respondentů (12%) uvedlo značný vliv dědičnosti na delikventní chování, 10 respondentů (17%) označilo dost velký vliv, 24 respondentů (41%) se nevyhranilo, 16 respondentů (27%) uvedlo spíše zanedbatelný vliv a 2 respondenti (3%) uvedlo minimální vliv.

Analýza škály č. 4: Vliv mentálních schopností na delikventní chování

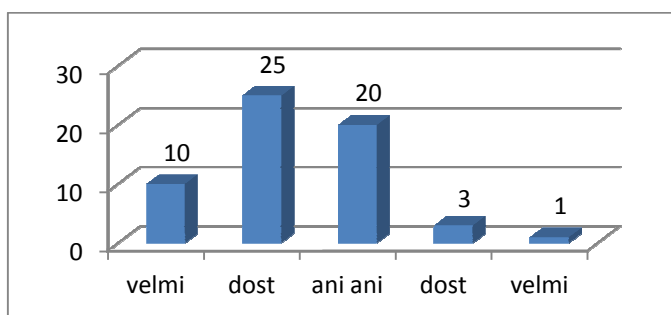
Graf č. 7: Vliv mentálních schopností na delikventní chování (v absolutních hodnotách)

Graf č. 7 znázorňuje vliv mentálních schopností na delikventní chování. Z výsledků je patrné, že 3 respondenti (5%) zvolilo velmi nízký vliv, 8 respondentů (14%) uvedlo spíše nízký vliv, 12 respondentů (20%) se nevyhranilo, 27 respondentů (46%) uvedlo spíše vysoký vliv a 9 respondentů (15%) uvedlo velmi vysoký vliv.

Analýza škály č. 5: Mužské pohlaví je častější u delikventního chování

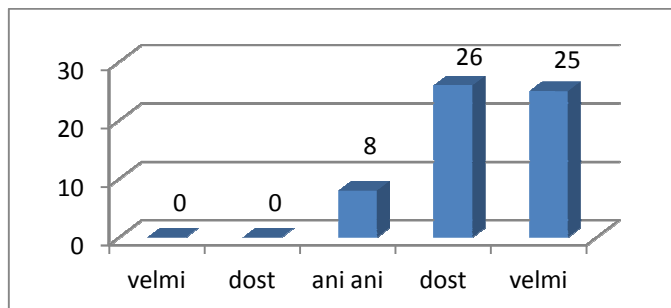
Graf č. 8: Mužské pohlaví je častější u delikventního chování (v absolutních hodnotách)

Graf č. 8 znázorňuje, častější výskyt delikventního chování u mužské populace. Z výsledků je viditelné, že 10 respondentů (17%) velmi souhlasí, 25 respondentů (42%) spíše souhlasí, 20 respondentů (34%) se nevyhranilo k souhlasu či nesouhlasu, 3 respondenti (5%) spíše nesouhlasí a 1 respondent (2%) velmi nesouhlasí.

Analýza škály č. 6: Vliv počítačových her na chování dětí

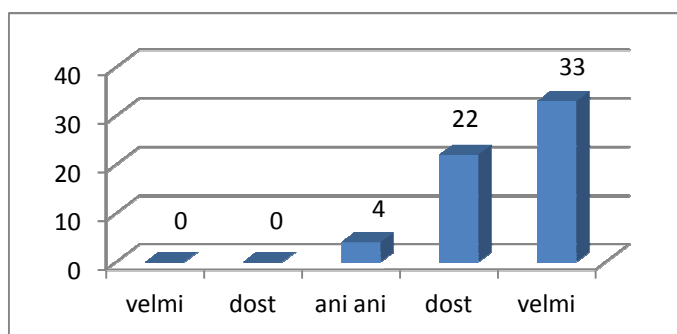
Graf č. 9: Vliv počítačových her na chování dětí (v absolutních hodnotách)

Graf č. 9 znázorňuje, názor na vliv počítačových her na chování dětí. Z výsledků je zřejmé, že 0 respondentů (0%) označilo velmi a spíše snižování agrese hraním počítačových her. Dále 8 respondentů (14%) se nevyhranilo ke snižování či zvyšování agrese, 26 respondentů (44%) uvedlo, že počítačové hry spíše zvyšují agresi a 25 respondentů (42%) označilo, že velmi zvyšují agresi.

Analýza škály č. 7: Vliv akčních filmů na chování dětí

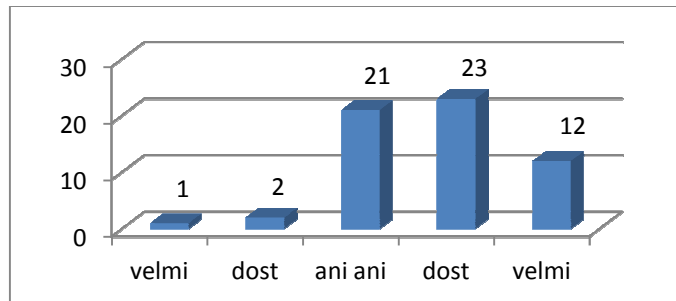
Graf č. 10: Vliv akčních filmů na chování dětí (v absolutních hodnotách)

Graf č. 10 znázorňuje, názor na vliv akčních filmů na chování dětí. Z výsledku je patrné, že 0 respondentů (0 %) označilo, velmi snižuje agresi, 0 respondentů (0%) označilo, spíše snižuje agresi. Dále 4 respondentů (7%) se nevyhranilo ke snižování či zvyšování agrese, 22 respondentů (37%) uvedlo, že akční filmy spíše zvyšují agresi a 33 respondentů (56%) označilo, že velmi zvyšují agresi.

Analýza škály č. 8: Vliv internetu na chování dětí

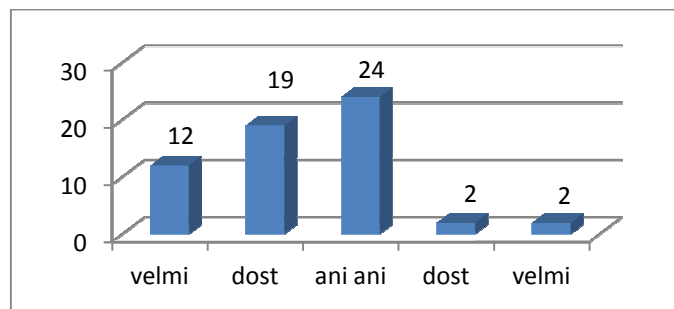
Graf č. 11: Vliv internetu na chování dětí (v absolutních hodnotách)

Graf č. 11 znázorňuje, vliv internetu na chování dětí. Z výsledku je zřejmé, že 1 respondent (2%) uvedlo velmi pozitivní vliv, 2 respondenti (3%) označilo spíše pozitivní vliv, 21 respondentů (36 %) se nevyhranilo k pozitivnímu či negativnímu vlivu. Dále 23 respondentů (39%) zvolilo, že spíše negativní vliv a 12 respondentů (20%) uvedlo, že velmi negativní vliv.

Analýza škály č. 9: Mimoškolní prostředí jako rizikový faktor pro vznik delikventního chování

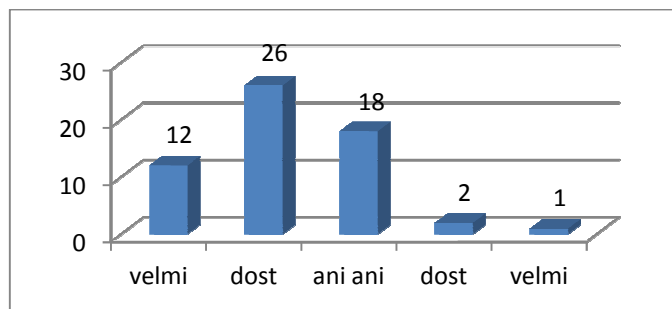
Graf č. 12: Mimoškolní prostředí jako rizikový faktor pro vznik delikventního chování
(v absolutních hodnotách)

Graf č. 12 znázorňuje mimoškolní prostředí jako rizikový faktor pro vznik delikventního chování. Z výsledku je viditelné, že 12 respondentů (20%) uvedlo velmi významný rizikový faktor mimoškolní prostředí, spíše významný označilo 19 respondentů (32%), 24 respondentů (41%) se nevyhranilo k žádné možnosti, 2 respondenti (3%) uvedlo, že je spíše nevýznamný a 2 respondenti (3%) uvedlo, že je velmi nevýznamný.

Analýza otázky č. 10: Nedostatečná prevence ve školách proti delikventnímu chování

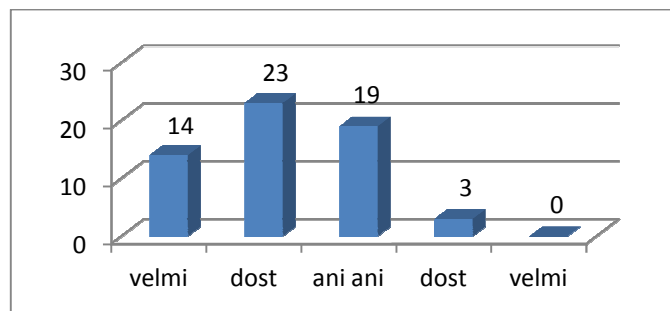
Graf č. 13: Nedostatečná prevence ve školách proti delikventnímu chování
(v absolutních hodnotách)

Graf č. 13 znázorňuje názor nedostatečnou prevencí ve školách proti delikventnímu chování. Z výsledku je zřejmé, že 12 respondentů (20%) považovalo velmi nedostatečnou prevencí ve školách, 26 respondentů (44%) uvedlo spíše nedostatečnou, 18 respondentů (31 %) se nevyhranilo k souhlasu či nesouhlasu. Dále 2 respondenti (3%) považovalo spíše dostatečnou a 1 respondent (2%) uvedlo velmi dostatečnou prevencí ve školách.

Analýza škály č. 11: Nezáměr rodičů o děti při jejich výchově jako rizikový faktor vzniku delikventního chování

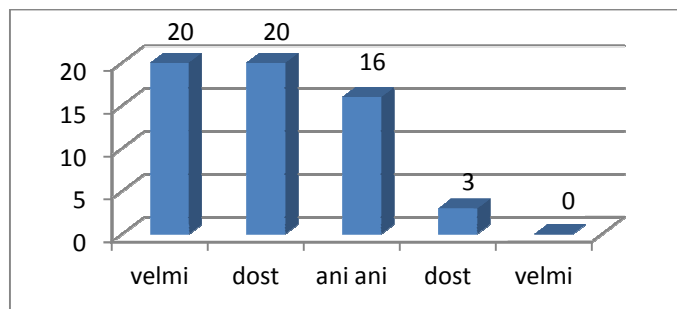
Graf č. 14: Nezáměr rodičů o děti při jejich výchově jako rizikový faktor vzniku delikventního chování (v absolutních hodnotách)

Graf č. 14 znázorňuje, nezáměr rodičů o děti při jejich výchově jako rizikový faktor vzniku delikventního chování. Z výsledků je patrné, že 14 respondentů (24%) velmi souhlasilo, že nezáměr rodičů o děti při jejich výchově je rizikový faktor vzniku delikventního chování. Dále 23 respondentů (39%) spíše souhlasilo, 19 respondentů (32%) se nevyhranilo, 3 respondenti (5%) spíše nesouhlasilo a 0 respondentů velmi nesouhlasilo.

Analýza škály č. 12: Časová vytíženost rodičů při výchově jejich dětí jako rizikový faktor vzniku delikventního chování

Graf č. 15: Časová vytíženost rodičů při výchově jejich dětí jako rizikový faktor vzniku delikventního chování (v absolutních hodnotách)

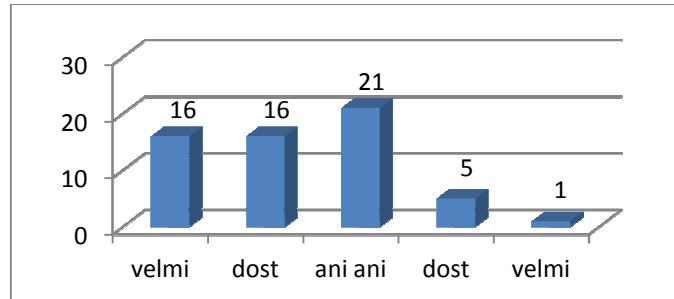

Graf č. 15 znázorňuje názor na časovou vytíženost rodičů při výchově jejich dětí jako rizikový faktor vzniku delikventního chování. Z výsledků je patrné, že 20 respondentů (34%) velmi souhlasilo, že časová vytíženost při výchově dětí je rizikovým faktorem vzniku delikventního chování. Dále 20 respondentů (34%) spíše souhlasilo, 16 respondentů (27%) se nevyhranilo k souhlasu či nesouhlasu, 3 respondenti (5%) spíše nesouhlasilo a 0 respondentů (0%) velmi nesouhlasilo.

Analýza škály č. 13: Vliv bojových sportů na chování dětí

Graf č. 16: Vliv bojových sportů na chování dětí (v absolutních hodnotách)

Graf č. 16 znázorňuje, vliv bojových sportů na chování dětí. Z výsledků je viditelné, že 16 respondentů (27%) vnímalo velmi pozitivní vliv na chování dětí, 16 respondentů (27%) spíše pozitivní vliv a 21 respondentů (36%) se nevyhranilo, zda je vliv bojových sportů na chování pozitivní či negativní. Dále 5 respondentů (8%) uvedlo spíše negativní vliv a 1 respondent (2%) uvedl velmi negativní vliv bojových sportů na chování dětí.

5.2 Analýza projektu

5.2.1 Základní informace o projektu

Projekt: Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu

Typ projektu: prevence delikventního chování – oblast sociální prevence

Realizátor: Allkampf-Jitsu České Budějovice

Realizační osoby: Bc. Martin Hermann, Jan Beran

Cílová skupina: děti školního věku s rizikovým chováním

Cíl projektu je zapojit děti s rizikovým chováním do systému Allkampf-Jitsu, čímž jim zaplnit jejich volný čas, formou tréninků Allkampf-Jitsu. V rámci tréninků provádět přednášky k rizikovému - delikventnímu chování dětí a jeho prevenci. Žádoucím výsledkem projektu by mělo být, zaplnit volný čas dětí sportovní aktivitou, která v nich vzbudí zájem a poukáže na nevhodné, rizikové chování. Zároveň jim ukáže správnou cestu v jejich sociálním začlenění do společnosti, aniž by jejich chování bylo v rozporu se společenskými normami či zákonem. V neposlední řadě posílení jejich fyzické i psychické kondice, smysluplné využití jejich energie a vytvoření kladného vztahu s trenéry.

5.2.2 Harmonogram projektu

- září 2012 – nábor dětí s rizikovým chováním SKP České Budějovice
- treninky úterý, čtvrtek od 16:00 hod. do 17:00 hod.
- harmonogram tréninku – rozcvička, základní techniky sebeobran, procvičení základních technik, posilování, strečink.
- jednou za 14 dní přednáška/diskuze na téma rizikové – delikventní chování, jeho prevence, společenské normy, právní normy, popř. videoprojekce, zapojení rodičů do diskuze.
- soutěže, letní soustředění formou letního tábora v obci Višín v délce 7 dní.

5.2.3 Organizační zabezpečení projektu

- spolupráce s SKP České Budějovice- nábor s jeho propagací, poskytnutí prostor SKP České Budějovice v rámci projektu zdarma.
- organizační a ekonomické zajištění Allkampf-Jitsu České Budějovice.
- počet 10-20 dětí.
- dodržení časového harmonogramu a pokračování dětí v oddílech Allkampf-Jitsu České Budějovice.

5.2.4 Vyhodnocení projektu

Do projektu nastoupili 2 chlapci ve věku 7 a 8 let z mikroregionu České Budějovice. Vzhledem k počtu, byli chlapci zařazeni do skupiny C v rámci běžného náboru, do sekce Allkampf-Jitsu, oddílu Bojových umění, Sportovního klubu policie v Českých Budějovicích. Tedy nebyla založena samostatná skupina daného projektu. Pozorování a hodnocení jejich výsledků bylo prováděno v období od září 2012 do května 2013, tudíž celkové zhodnocení bylo velmi obtížné. I po tak krátké době, jsem zaznamenal první známky pozitivního vlivu. Hodnocení projektu bylo podpořené výsledkem polostandardizovaného rozhovoru se zákonným zástupcem dítěte. Úspěšnost projektu či jeho neúspěšnost, vzejde z dalšího průběžného hodnocení. Pokud budu hodnotit přístup chlapců, jednoznačně mohu konstatovat, že zájem chlapců o navštěvování tréninků byl pozitivní. Docházeli pravidelně, bez neodůvodněných absencí. Tréninky probíhaly dvakrát týdně se skupinou běžného náboru v celkovém počtu 12 dětí. Tréninky byly zaměřeny na představení bojového umění Allkampf-Jitsu, zvládnutí základních technik. Konalo se několik besed k tématu rizikové, delikventní chování, které byly nad rámec běžného kurzu. Besedy byly hodnoceny kladně i ze strany rodičů dětí, byť počáteční záměr konání besed, byl směřován pouze k projektu. Od března 2013 byla prováděna intenzivní příprava na první zkoušky stupně technické vyspělosti a následně budou v červnu 2013 konány první závody, kterých se zúčastní i chlapci z projektu, jejichž výsledky jsou doposud velmi uspokojivé.

K hodnocení samotných chlapců, bez ohledu na získané informace ze strany zákonných zástupců, je následující: oba chlapci se zpočátku projevovali velmi nenápadně. Po několikátém tréninku spolu vytvořili úzký přátelský vztah, aniž by

věděli, že byli zapojeni do tohoto projektu. Jejich chování se posléze transformovalo na autoritativní, vůdčí vůči ostatním dětem ve skupině. V průběhu tréninků byly zaznamenány v několika případech jejich souhlasné nevole k průběhu daného denního harmonogramu tréninku. V tomto případě mohu ocenit začlenění obou chlapců do běžné náborové skupiny, oproti tomu, že by se s nimi pracovalo individuálně v rámci projektu. Byla jim tímto způsobem představena volba většiny, při diskuzi o denním harmonogramu a jeho možné změně dle přání dětí. Následnými tréninky bylo s chlapci i ostatními dětmi pracováno na pochopení rolí jednotlivce i skupiny a na využití jejich síly s pozitivním výsledkem. Dané cíle byly postupně naplňovány, kdy závěrem mohu konstatovat, že chlapci se začlenili do kolektivu dětí ve skupině a jejich chování v ní, bylo postavené na rovnoprávnosti všech jedinců.

5.2.5 Polostandardizovaný rozhovor

Otázka č. 1: Jaké rizikové chování jste zaznamenali u svého dítěte?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *problémy s autoritou ve škole, špatné vztahy s vrstevníky, často se ve škole bije.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *vyhledává konflikty, často se bije, neposlouchá ve škole učitele. Doma odmítá plnit základní povinnosti, nerespektuje naše rozhodnutí. Již několikrát byl načapán s cigaretou. Odmítá zájmové aktivity, nejraději by seděl u počítače a hrál bojové hry.*

Otázka č. 2: Jaké ještě zvolili metody pro jeho nápravu?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *zakazování televize a počítače, domácí vězení.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *zákaz televize, počítače, chození ven, za neuposlechnutí našeho rozhodnutí, práce doma.*

Otázka č. 3: Byli Vámi zvolené metody úspěšné?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *bohužel ne.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *to je relativní, záleží, co syn chce v dané situaci dělat. Z celkového pohledu ne, spíše krátkodobý účinek.*

Otázka č. 4: Kde jste získali informace o tomto projektu?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *z plakátu.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *od spolupracovníka.*

Otázka č. 5: Jak na Vás působila náplň projektu a co jste od projektu očekávali?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *zajímavě, za zkoušku člověk nic nedá. Očekávání bylo různé, ve směr poskytnutí synovi náplně dne a účelné vyžití volného času. Pozitivní působení sportu na jeho chování a ukázání cesty, jak se má chovat k ostatním.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *projekt se mi líbí. Syn má energie na rozdávání, proto jsem zvolil tento druh sportu. Pozitivně hodnotím i zapojení přednášek o rizikovém chování, prevence není nikdy dost. Očekával jsem, že syn využije energii smysluplně, naučí se týmové práci a pozná, že síla není v tom, někoho zbít. Naučí se dodržovat řád.*

Otázka č. 6: Bylo Vaše očekávání naplněno, pokud ne, co by jste změnili?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *zatím ano, bez výhrad.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *ano, shledal bych častější tréninky (3x týdně) i přednášky.*

Otázka č. 7: Jaké změny v chování jste shledali u svého dítěte po zařazení do projektu?

Zákonný zástupce chlapce č. 1: *sport v něm vzbudil zájem, těší se na tréninky. Ze školy nenosí poznámky za rvačky, jen že něco zapomene.*

Zákonný zástupce chlapce č. 2: *sport ho baví a chce tam pravidelně docházet. Co se týče přednášek, neříkal nic negativního. Občas si ve škole měří síly s ostatními spolužáky, ale mohu říci, že mnohem méně než dříve.*

6 DISKUZE

První část mého výzkumu byla zaměřena na získání názoru laické veřejnosti volnočasové aktivity, na delikventní chování dětí, její výskyt a vlivy vnějšího prostředí.

Výzkumný soubor bakalářské práce tvořila laická veřejnost ve stanoveném věku od 15 do 70 let v mikroregionu České Budějovice. Pro praktickou část bakalářské práce byly stanoveny tyto cíle: zjistit názor laické veřejnosti k vlivu bojového umění na chování dětí v mikroregionu České Budějovice, dílčí cíle této práce byly zaměřeny na názor respondentů o vlivu mimoškolního prostředí jako o rizikovém faktoru vzniku delikventního chování a poslední cíl byl vyhodnocení fungování projektu, do kterého byly zapojeny děti s rizikovým chováním. Na začátku první části bakalářské práce jsem si stanovil dva předpoklady týkající se vlivu bojových sportů na chování dětí a vlivu mimoškolního prostředí, jakožto rizikového faktoru pro vznik delikventního chování. Tyto otázky byly zodpovězeny na základě dat a informací získaných ze sémantického diferenciálu, který byl předložen výzkumnému souboru, tedy osloveným respondentům. Z celkového počtu 65 respondentů se zúčastnilo 59 respondentů, zbylých 6 respondentů neodpovědělo na všechny položené otázky nebo škály, tudíž byly z výzkumného souboru vyřazeny.

Zprvu jsem se potýkal s nevolí spoluobčanů účastnit se mého výzkumu. Toto připisuji rozšířeným marketingovým průzkumům v naší zemi. Každý z nás se jistě alespoň jednou zúčastnil nějakého marketingového průzkumu a dá za pravdu, že mnohé průzkumy jsou příliš dlouhé, tedy časově náročné, mnohdy jsou kladené nepochopitelné otázky. Volil jsem tedy krátké, stručné a výstižné otázky, v celkovém počtu šestnácti otázek. Zřídka respondenti požadovali vysvětlení požadovaného. Celkově mohu průzkum zhodnotit kladně, u některých respondentů se rozvinula další diskuze k danému tématu.

Předpoklad č 1: Většina respondentů vnímá vliv bojových sportů na chování dětí spíše negativně.

Tento předpoklad byl zjišťován ve škále č. 16 „Vliv bojových sportů na chování dětí“ (viz graf č. 16) Respondentovi byla nabídnuta pětibodová škála, přičemž na jednom pólu byl pozitivní vliv a na druhé pólu negativní vliv. Uprostřed škály byla možnost pro nevyhraněnou odpověď, dále na pozitivní pól byla dána možnost dost a možnost velmi. Totéž bylo dáno pro záporný vliv. O velmi pozitivním

vlivu smýšlelo 27% respondentů, spíše pozitivní vliv uvedlo také 27% respondentů. Z dotazovaných respondentů se nevyhranilo k určitému pólu 36%, zbylých 8% respondentů, uvedlo spíše negativní vliv a 2% respondentů uvedlo, velmi negativní vliv bojových sportů na chování dětí. Lze tedy říci, že z celkového počtu se 54% respondentů přiklání k pozitivnímu vlivu bojových sportů na chování dětí. U předpokladu č 1: Většina respondentů vnímá vliv bojových sportů na chování dětí spíše negativně, je z procentuálního součtu zřejmé, že nebyl potvrzen.

Předpoklad č. 2: Většina respondentů uvádí mimoškolní prostředí jako významný rizikový faktor pro vznik delikventního chování.

Problematikou se zabývá škála č. 9 „Mimoškolní prostředí jako rizikový faktor pro vznik delikventního chování“ (viz graf č. 12). Respondentovi byla taktéž nabídnuta pětibodová škála, přičemž na jednom pólu byl významný vliv a na druhé pólu nevýznamný vliv. Uprostřed škály byla možnost pro nevyhraněnou odpověď, dále na pól významný byla dána možnost dost a možnost velmi. Totéž bylo dáno pro pól nevýznamný. O velmi významném vlivu se domnívalo 20% respondentů, spíše významný vliv, uvedlo také 32% respondentů. Z dotazovaných respondentů se nevyhranilo k jednomu z pólu 41%, zbylých 3% respondentů, uvedlo spíše nevýznamný vliv a 3% respondentů, uvedlo velmi nevýznamný vliv mimoškolního prostředí jako rizikový faktor pro vznik delikventního chování. Z vyhodnocení je patrné, že z celkového počtu se 52% respondentů přiklání k významnému vlivu mimoškolního prostředí jako k rizikovému faktoru pro vznik delikventního chování. S výsledky souvisí stanovený předpoklad č. 2: Většina respondentů uvádí mimoškolní prostředí jako významný rizikový faktor pro vznik delikventního chování. Z procentuálního součtu je zřejmé, že předpoklad byl potvrzen.

Druhá část mého výzkumu byla zaměřena na vyhodnocení fungování projektu, do kterého byly zapojeny děti s rizikovým chováním. Do projektu byli zapojeni 2 chlapců ve věku 7 a 8 let z mikroregionu České Budějovice. Vize projektu byla postavena na vyšší účasti dětí a vytvoření samostatné skupiny v rámci projektu. Z pohledu personálního a ekonomického byl projekt plně pokryt. Zájem byl však nad očekávání nízký, toto přisuzuji nedostatečné propagaci. I přes to všechno mohu konstatovat, že dosavadní výsledky jsou uspokojivé, o čemž svědčí i výsledky polostandardizovaného rozhovoru se zákonnými zástupci zapojených dětí. Výsledky z rozhovorů vnímám pozitivně, dle jejich vyjádření, nastaly drobné pozitivní změny

v chování jejich dětí, čímž se potvrdil předpoklad č. 3: Zapojené děti s rizikovým chováním do projektu, Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování, budou směřovat k pozitivní změně ve svém chování.

7 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

Cílem této práce bylo získání názoru laické veřejnosti volnočasové aktivity, na delikventní chování dětí, její výskyt, vlivy vnějšího prostředí a vyhodnocení projektu, do kterého byly zapojeny děti s rizikovým chováním. Stěžejní otázkou bylo zjistit názor laické veřejnosti k vlivu bojového umění na chování dětí v mikroregionu České Budějovice.

Před provedením samotného výzkumu byly stanoveny předpoklady č 1: Většina respondentů vnímá vliv bojových sportů na chování dětí spíše negativní, což z procentuálního součtu nebylo potvrzeno, č. 2: Většina respondentů uvádí mimoškolní prostředí jako významný rizikový faktor pro vznik delikventního chování, který byl potvrzen a poslední č. 3: Zapojené děti s rizikovým chováním do projektu, Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování, budou směřovat k pozitivní změně ve svém chování, tento byl také potvrzen.

K zhodnocení z provedeného výzkumu, je také zajímavé, že názory většiny dotazovaných respondentů, byť z velmi malého vzorku naší populace, na vliv počítačových her a akčních filmů na chování dětí jsou negativní. Domnívají se, že u dětí zvyšují agresivitu. Negativní vliv na chování dětí uvádějí i internet. Chtěl bych poukázat na vypracovanou koncepci státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2013, kde zveřejnili četnosti jednotlivých frekvencí u všech aktivit, u souboru mládeže ve věku 14 – 19 let (viz. Obrázek 1, 2). Z toho by se dalo usoudit, že si dítě často samo vybírá, jakým způsobem bude trávit volný čas. Pracovní vytížení rodičů, na úkor stráveného volného času se svými dětmi nebo i samotná benevolence rodičů při výchově, zde hraje významnou roli. I názorem respondentů k těmto otázkám, mi byly utvrzeny informace potažmo znalosti získané z teoretické části mé bakalářské práce.

Závěrem lze říci, nepodceňujme volný čas dětí a věnujme se jim co možná nejvíce, chceme-li mít děti šťastné a vyrůstající ve zdravé společnosti.

„Člověk je naplněn člověkem teprve tehdy, když si hraje.“

F. SCHILLER

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

- BURIÁNEK, Jiří. *Sociologie*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-754-5.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1998, ISBN 80-246-0139-7.
- FOJTÍK, Ivan. *Úpoly ve školní výchově II*. Praha: Univerzita Karlova, 1990. ISBN 80-7066-258-1.
- FOJTÍK, Ivan a Ludvík MICHALOV. *Základní úpoly, úpolové sporty a umění I*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská Univerzita, 1996. ISBN 80-7040-204-0.
- HÁJEK, Bedřich. et al. *Pedagogické ovlivňování volného času*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.
- HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- HRADECKÁ, Marie et al. *Vybrané problémy sociální pedagogiky*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-015-7.
- CHMELÍK, Jan. *Trestná činnost mládeže a páčání na mládeži*. 2. vyd. Praha: Policie ČR, 1998. ISBN neuvedeno
- KIRCHNER, Jiří. *Psychologie prožitku a dobrodružství pro pedagogiku a psychoterapii*. Brno: Cpress, 2009. ISBN 978-80-251-2562-5.
- KOLLÁRIK, Teodor et al. *Metódy sociálnopsychologickej praxe: psychologické metódy- prostriedok poznávanie sociálneho pristoru*. 1. vyd. Bratislava: Ikar, 2004. ISBN 80-551-0765-3.
- KOMENDA, Antonín. *Sociální deviace*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. ISBN 80-244-0019-7.
- KŘÍŽ, Josef. *Pedopsychiatrie*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2000. ISBN 80-7040-86-1.
- LINHART, Jiří et al. *Slovník cizích slov pro nové století*. Litvínov: Dialog, 2004. ISBN 80-85843-61-7.
- MATĚJČEK, Zdeněk. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. 3. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-494-X.
- MATĚJČEK, Zdeněk. *Po dobrém, nebo po zlém?*. 1. vyd. Praha: Portál, 1993. ISBN 80-85282-78-X.
- MATOUŠEK, Oldřich. et al. *Mládež a delikvence*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-771-X.

MATOUŠEK, Oldřich. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. ISBN 80-85850-24-9.

NEUMANN, G., A. PFÜTZNER a K. HOTTENROTT. *Trénink pod kontrolou*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-0947-3.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-717-8772-8.

SAK, Petr a Karolína SAKOVA. *Mládež na křižovatce: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úloha v procesech evropeizace a informatizace*. 1. vyd. Praha: Svoboda servis, 2004. ISBN 80-86320-33-2.

Sociální práce. Existenciální frustrace jako faktor delikvence mládeže. Č 1 (leden 2003) Brno: Asociace vzdělavatelů v sociální práci, vychází 4 x ročně. ISSN 1213-624.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie. Dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.

ZAPLETAL, Josef et al. *Prevence kriminality*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. ISBN 80-7251-200-5.

ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2004. ISBN 80-86795-05-5.

Internetové zdroje:

ALLKAMPF-JITSU. *Co je allkampf-jitsu*. *Allkampf-jitsu.cz* [online]. © 2008 [cit. 2012-12-1].

Dostupné z: <http://www.allkampf-jitsu.cz/oakj/cojeakj.php>

ALLKAMPF-JITSU. *Základní kameny ALK*. *Allkampf-jitsu.cz* [online]. © 2008 [cit. 2012-12-1].

Dostupné z: <http://www.allkampf-jitsu.cz/oakj/kameny.php>

ALLKAMPF-JITSU. *Zen Sen Jutsu*. *Allkampf-jitsu.cz* [online]. © 2008 [cit. 2012-12-1].

Dostupné z: <http://www.allkampf-jitsu.cz/oakj/znaky.php>

ALLKAMPF-JITSU-CB. *Zakladatel stylu AKJ*. *Allkampf-jitsu-cb.cz* [online]. © nevedeno [cit. 2012-12-1].

Dostupné z: http://www.allkampf-jitsu-cb.cz/?page_id=270

ALLKAMPF-JITSU-CB. *Historie a současnost*. *Allkampf-jitsu-cb.cz* [online]. © nevedeno [cit. 2012-12-1].

Dostupné z: http://www.allkampf-jitsu-cb.cz/?page_id=381

MSMT. *Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007-2013.* *msmt.cz* [online]. © 2012 [cit. 2013-4-1].

Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/koncepce-statni-politiky-pro-oblast-deti-a-mladeze-na-obdobi?highlightWords=delikventn%C3%AD+chov%C3%A1n%C3%AD+d%C4%9Bt%C3%AD>

9 PŘÍLOHY

Seznam příloh:

- Příloha I Sémantický diferenciál
- Příloha II Otázky k polostandardizovanému rozhovoru
- Příloha III Statistiky Policie ČR JČK
- Příloha IV Náborový leták
- Příloha V Obrázky

Příloha I – Sémantický diferenciál

Vážený pane, vážená paní,

jmenuji se Jan Beran, jsem studentem Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích a tento akademický rok ukončuji studium. Tímto bych Vás chtěl požádat o pomoc ve výzkumu k bakalářské práci na téma Modelování chování dětí systémem Allkampf-Jitsu proti delikventnímu chování. Danými otázkami budu zkoumat názor veřejnosti na problematiku delikventního chování u dětí. Zpracování je anonymní. Velmi Vám děkuji za ochotu a strávený čas. Vybranou odpověď zakroužkujte.

Bodová škála:

1 – velmi

2 - dost

3 - ani ani

4 - dost

5 – velmi

Pohlaví: muž žena

Věk: .....

Dosažené vzdělání: .....

1. Výběr volnočasových aktivit pro děti se

snížíže	1	2	3	4	5	zvyšuje

2. Výskyt trestné činnosti dětí se

snížíže	1	2	3	4	5	zvyšuje

3. Vznik delikventního chování je ovlivněn dědičností

značně	1	2	3	4	5	zanedbatelně

4. Vliv mentálních schopností na delikventní chování

nízký	1	2	3	4	5	vysoký

5. Mužské pohlaví je častější u delikventního chování

souhlasím	1	2	3	4	5	nesouhlasím

6. Vliv počítačových her na chování dětí

snižuje agresi	1	2	3	4	5	zvyšuje agresi

7. Vliv akčních filmů na chování dětí

snižuje agresi	1	2	3	4	5	zvyšuje agresi

8. Vliv internetu na chování dětí

pozitivní vliv	1	2	3	4	5	negativní vliv

9. Mimoškolní prostředí jako rizikový faktor pro vznik delikventního chování

významný	1	2	3	4	5	nevýznamný

10. Nedostatečná prevence ve školách proti delikventnímu chování

souhlasím	1	2	3	4	5	nesouhlasím

11. Nezájem rodičů o děti při jejich výchově jako rizikový faktor vzniku delikventního chování

souhlasím	1	2	3	4	5	nesouhlasím

12. Časová vytíženost rodičů při výchově jejich dětí jako rizikový faktor vzniku delikventního chování

souhlasím	1	2	3	4	5	nesouhlasím

13. Vliv bojových sportů na chování dětí

pozitivní vliv	1	2	3	4	5	negativní vliv

Děkuji za spolupráci.

OTÁZKY K ROZHOVORU

Otázka č. 1: Jaké rizikové chování jste zaznamenali u svého dítěte?

Otázka č. 2: Jaké ještě zvolili metody pro jeho nápravu?

Otázka č. 3: Byli Vámi zvolené metody úspěšné?

Otázka č. 4: Kde jste získali informace o tomto projektu?

Otázka č. 5: Jak na Vás působila náplň projektu a co jste od projektu očekávali?

Otázka č. 6: Bylo Vaše očekávání naplněno, pokud ne, co by jste změnili?

Otázka č. 7: Jaké změny v chování jste shledali u svého dítěte po zařazení do projektu?

Kriminalita nezletilých (1-14 let) za období od 1.1.2012 do 31.12.2012

Krádeže vloupáním do obch.	54	28	1
Kr. vl. do restaurací a hostinců	50	10	1
Kr. vl. do kult. objektů - ne 331	5	1	1
Krádeže vloupáním do škol	12	2	2
Krádeže vloupáním do bytů	39	6	4
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	100	41	3
Kr. vl. do rodinných domků	78	16	2
Kr. vl. do ostatních objektů	310	82	12
Krádeže vloupáním celkem:	683	196	26
Krádeže jiné na osobách	30	9	3
Krádeže mot. voz. dvoustopých	108	19	6
Krádeže mot. voz. jednostop.	14	3	5
Krádeže věcí z automobilů	113	11	2
Krádeže jízdních kol	95	34	4
Krádeže v bytech a rodinných domech	100	18	5
Kr. věcí na nádražích	1	0	1
Krádeže v jiných objektech	581	47	10
Krádeže ostatní	159	16	2
Krádeže prosté celkem:	1 308	176	38
Poškozování cizí věci	79	14	6
Majetkové činy celkem:	2 244	436	70
Výtržnictví	209	35	6
Sprejerství	39	3	12

Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro J	173	18	7
Požáry	3	2	1
Dopr. nehody silniční - nedbal.	422	66	1
Ublíž. na zdr. z nedbal.-ostatní	10	2	1
Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny	3	0	1
Ostatní trestná činnost	57	9	2
Hospodářské činy celkem	895	126	2
Mravnostní činy celkem	2	5	3
Loupeže	85	14	10
Úmyslné ublížení na zdraví	314	46	7
Nebezpečné vyhrožování	225	16	2
Vydírání	94	6	4
Porušování domovní svobody	105	17	1

Zdroj: PČR JčK, Oddělení statiky

Stíhané fyzické osoby údaje k mládeži období 1.1.2012 do 31.12.2012

CELKOVÁ KRIMINALITA

Hlavní město Praha 337

Středočeský kraj 427

Jihočeský kraj 405

Plzeňský kraj 227

Karlovarský kraj 188

Ústecký kraj 614

Liberecký kraj 310

Královéhradecký kraj 221

Pardubický kraj 216

kraj Vysočina 249

Jihomoravský kraj 659

Zlínský kraj 270

Olomoucký kraj 333

Moravskoslezský kraj 822

ČESKÁ REPUBLIKA 5278

Zdroj: PČR JčK, oddělení statistiky

PROJEKT

Modelování chování dětí

systémem ALLKAMPF-JITSU

proti delikventnímu chování

Nábor dne 11. září 2012 v 17:00 hodin

**Kde: Sportovní klub policie
Kubatova 25, 37004 České Budějovice 3**

**Náplň: základní techniky sebeobrany
celkový rozvoj fyzické i psychické kondice
přednášky k tématu rizikového chování**

Určeno: pro děti od 6 do 15 let s výchovnými problémy

**Tréninky: 2x týdně pod vedením zkušených instruktorů
úterý a čtvrtek od 16:00 do 17:00 hodin**

Bližší informace:

na telefonním čísle **974 221 716** nebo www.allkampf-jitsu-cb.cz
zde ke stažení přihlášky

Příloha V – Obrázky

Obr. č. 5 Nácvik základních technik sebeobrany (Vlastní zdroj, 2012)

Obr. č. 6 Nácvik základních technik sebeobrany (Vlastní zdroj, 2012)

Obr. č. 7 Návuk základních technik sebeobrany (Vlastní zdroj, 2012)

Obr. č. 8 Návuk základních technik sebeobrany (Vlastní zdroj, 2012)

Obr. č. 9 Letní tábor Višín (Vlastní zdroj, 2012)

Obr. č. 9 Letní tábor Višín (Vlastní zdroj, 2012)